

Zelo naglo naraščanje prebivalstva povzroči v vsakem kraju večji ali manjši razkorak z zmogljivostmi objektov splošnih potreb in infrastrukture. Prve in najmočnejše sunke prostorskih težav občuti izobraževanje in otroško varstvo. Takšen primer je tudi v KS Vižmarje-Brod.

Vedo, kaj je to napredek...

● Osnovno šolo »Ivan Novak-Očka« so zgradili iz samoprispjevka šele pred štirimi leti, vendar so postali prostori tako tesni, da se pouk odvija v docela nenormalnih razmerah. Šola obiskuje 680 učencev v dveh izmenah, v katerih ima vsak razred po tri paralelke.

»V takšnih razmerah«, pravi ravnatelj šole Franci Pipan, »zmoremo omogočiti podaljšano bivanje otrok v šoli samo do drugega razreda in še to z variantnimi rešitvami ob uporabi prostorov, ki sicer niso namenjeni pouku«.

● Da bodo normalizirali pouk in otrokom omogočili podaljšano bivanje v šoli tja do 4. razreda, so se odločili povečati šolske prostore s prizidkom in tako pridobiti nadaljnjih šest učilnic. Dogradnjo bodo financirali iz sredstev zadnjega samoprispjevka za šolstvo v okviru vseh petih ljubljanskih občin. Na celodnevno šolo še dolgo ne morejo upati, kajti to bi bilo po besedah ravnatelja uresničljivo pri 400 učencih. Glede na mlado populacijo prebivalstva je pričakovati, da bo število rojstev začelo upadati šele približno čez deset let, tako da bi se število približalo zmognostim komaj v petnajstih letih.

● Ne glede na prostorske težave pa je šola središče raznih kulturnih dogajanj v kraju, poleg tega, da v svoji avli, ki je edini večji prostor za prireditve, nudi gostoljubje tudi ostalim izvenšolskim kulturnim skupinam.

● Vižmarjane in Brodčane pa vsi podobni problemi, ki jih pestijo, ne odvrtaajo od živahnega družbenega, političnega in kultur-

nega življenja. Gasilsko društvo, ki šteje 35 aktivnih članov in 40 podmladkarjev, se zavzeto vključuje v družbenopolitično življenje in delegatski sistem prek svoje interesne skupnosti. Razvoj kraja ni šel niti mimo gasilcev. V programu imajo razširitev gasilskega doma, vendar se nekaj zatika pri dodelitvi zemljišča, kateri baje nasprotuje samo njihov delegat krajevne skupnosti, ki jih zastopa v občinski skupščini, pravi predsednik društva Janez Škrbinc. Prepričan je, da bodo širši družbeni interesi navsezadnje le prevladali ozke in manj pomembne, zlasti ker ta program podpira skupščina krajevne skupnosti in mestni štab civilne zaščite. Društvo tudi vztrajno zahteva izpolnitev pogojev, danih v soglasju h gradbenemu dovoljenju, s katerim je Komunalna skupnost občine Šiška zavezana graditi nov vodni bazen za požarno varnost v zameno za porušenega ob izgradnji podvoza. Letos društvo praznuje 75-letnico obstoja in namerava svoj jubilej proslaviti v jeseni po vsej verjetnosti s prikazom in razstavo gasilske opreme.

● O kulturnem življenju, aktivnosti Rdečega križa, športnem in družabnem življenju in problemih kraja na sploh smo v razgovoru z Lovrom Simnovčičem napaberkovali zrvhano prgišče drobcev iz mozaika krajevnega vsakdanjika, vendar bomo zapisali samo nekatere.

Lovro Simnovčič: Resnično družbeno, kulturno in družabno življenje bi se razvilo, če bi zgradili družbeni center, katerega idejni obrisi so že v snovanju.

● Krajanom Lovra Simnovčiča najbrž ni treba posebej predstavljati, da je član skupščine krajevne skupnosti, predsednik KUD »Svoboda« in predsednik Rdečega križa. Problematiko kraja zelo dobro pozna in nobeno vprašanje ga ni spravilo v zadrego. Povedal je, da ima KUD »Svoboda« trenutno samo ženski pevski zbor, ki v zadnjem času večkrat nastopa na proslavah in gledališko skupino, ki se za zdaj ukvarja samo z recitacijskimi nastopi. Ustanoviti nameravajo mladinski pevski zbor, precej zanimanja pa je med mladimi zlasti za fotofilmsko in likovno dejavnost. Na plodna tla bi padla še marsikatera kulturna ustvarjalnost, če bi imeli na razpolago prostore.

● »Resnično družbeno, kulturno in družabno življenje bi se razvilo, če bi zgradili Družbeni center, o katerem so idejni obrisi že v snovanju«, pravi Lovro Simnovčič. V njegovih besedah je izzvenel pravzaprav skupek želja vseh prebivalcev, saj se vprašanje družbenih in družabnih prostorov pojavlja ob slehernem razgovoru, iz kateregakoli področja.

Zamisel bo verjetno kmalu dozorela v spoznanje, da bi bil takšen center toliko bolj potreben, ker je krajevna skupnost zelo mlada in se ljudje zelo slabo poznajo med seboj, in kar je prav tako pomembno, da bi s tem krajevna skupnost našla tudi svojo identiteto.

● Sportno društvo »Tabor 69« šteje 220 aktivnih članov, ki se udeležujejo v košarkaški, odbojkaški, kolesarski, nogometni, strelski, rekreacijski in baseball sekciji. Čeprav nimajo drugih športnih objektov kakor šolskih, so precej aktivni. Večina članov je iz mladinskih vrst. S tem pa že preidemo na področje aktivnosti mladinske organizacije, o kateri nam je nekaj več povedala Jadranka Golob, predsednica terenske osnovne organizacije mladine.

● Mladi so se organizirali kot osnovna organizacija šole po 9. kongresu ZSMS. Njena aktivnost je od časa do časa nihala, ni pa nikoli zamrla. Sodelovali so na raznih lokalnih delovnih akcijah, v akcijah očiščevanja okolja, angažirali so se pri pripravah za volitve, za izvedbo referendumov, in še marsikje so se izkazali. Krajevna skupnost je mladim dala

REFREN

Ceste so v krajevni skupnosti tisti problem, ki se ponavlja kakor refren. Krajanje se zavedajo, da prekrizanih rok še dolgo ne bi dočakali asfaltiranih cest in ulic ter da v tem pogledu tudi sami lahko marsikaj stori. Skupni interesi so jih spodbudili, da so se sami organizirali v gradbene odbore. V sedmih ulicah so se dogovorili, da bodo k stroškom asfaltiranja sami prispevali petdeset odstotkov finančnih sredstev, prav toliko pa bo priložila občinska komunalna skupnost. Ker zglede vlečejo, pričakujejo, da se jim bodo v kratkem pridružili tudi krajanje drugih ulic.

V zadnjem času je tako kot drugod tudi v Vižmarjah-Brodu oživela razprava, kako bi krajevno samoupravo učinkovito približali občanom. Pojavlja se tudi vprašanje, ali ni krajevna skupnost postala morda že prevelika. Nekateri se nagibajo k stališču, da bi razdelitev na dve krajevni skupnosti samo podvojila probleme, ki jih že v eni težko rešujejo. Sicer pa so naselja tako strnjena, da jim res ne kaže drugega, kakor še bolj združiti sile, da bi skupne cilje, kolikor je mogoče, lažje dosegli.

na razpolago prostor z nekaj inventarja, ki so ga sami s prostovoljnimi delom popravili in ga oblikovali za svoje namene. Dosti imajo težav z vključevanjem v organizacijo tistih mladih, ki se v kraj priselijo, prav tako pa tudi onih, ki zapuste osnovnošolske klopi. Sklenili so, da se bodo povezali s šolskimi kolektivom, ki naj bi jim bil v pomoč pri usmerjanju mladih v organizacijo. Tudi z mladinskimi organizacijami v združenem delu bodo navezali tesnejše stike zaradi medsebojnega sodelovanja.

● Osrednja množična organizacija socialistična zveza živo spremlja interesna razpoloženja prebivalcev, sočasno pa spodbuja njihovo zanimanje za dogajanja v kraju. Iz razgovora z Jožetom Lenartom, predsednikom KK SZDL in programa krajevne konference SZDL, bomo skušali izluščiti nekaj najpomembnejših nalog v tem letu.

● S programom so se dogovorili za poglobitev stikov med delegacijami v krajevni skupnosti z delegacijami v TOZD za skupne dogovore v zastopanju enotne politike o posameznih vprašanjih. Tudi na relaciji povezovanja delegacij s komisijami sveta KS, teh pa z interesnimi skupinami, skušajo doseči večjo koordinacijo. Za boljše obveščenost krajanov je pri SZDL formirana komisija za informacije, ki bo skrbela za izdajanje biltena, stalno fotorazstavo o dogajanjih in življenju

NAGLA RAST

Naselja krajevne skupnosti Vižmarje-Brod so zelo gosto naseljena in so izrazito naglo rast doživela šele v zadnjih letih. Čeprav se kraj lahko ponaša s častiljivo kmečko preteklostjo, kjer je bil že leta 1869 slovenski kmečki tabor, je danes njegova podoba popolnoma spremenjena. Danes živi tu v prek 1.500 gospodinjstvih skoraj 6.000 prebivalcev, medtem ko je še pred dobrimi desetimi leti bilo mogoče naštetih le okrog tristo hiš in nekaj nad tisoč prebivalcev. Kraj naseljujejo pretežno mlajši prebivalci in zato o tej krajevni skupnosti upravičeno lahko rečemo, da je mlada. Da je res tako, zgovorno ilustrira tudi struktura vključenih v delegatski sistem, saj je med njimi kar 45 odstotkov ljudi, mlajših od 27 let.

Aktivno prebivalstvo je skoraj stodstotno zaposleno, iz česar je mogoče napraviti logičen zaključek, da je tudi osebni standard na razmeroma visoki ravni. O tem ni treba iskati dokazov med statističnimi podatki, ker zadostuje že bežna ocena med sprehodom skozi naselja. Večina ulic je pozidana z vrstnimi hišami. V vsej krajevni skupnosti ni najti niti enega stanovanjskega bloka v družbeni lasti. Ne glede na to, da ima kraj kup nerešenih komunalnih problemov, naselja dajejo vtis, da krajanje niso ravnodušni do okolja, v katerem živijo. Povsod je čutiti skrbne roke in smisel za uredenost.

v kraju na oglasnem panoju in za druge oblike obveščanja. Program zajema tudi akcijo »Nič nas ne sme presenetiti«, v zvezi s tem pa bodo pripravili obrambni načrt in oblikovali posebno delovno skupino za izvedbo akcije. Program zajema še področje varnostne situacije, kadrovske problematike, vloge mladine v KS in še marsikaj.

• Da bi približali bralcem podobo o krajevni skupnosti Vižmarje—Brod, smo skušali zapisati vse, kar je zanjo ta trenutek značilno iz življenja, dela, načrtov in hotenj. Morda nam ni popolnoma uspelo, kajti ni lahko ujeti vseh važnih dogodkov v enem samem obisku.

Ivo Osolnik

PISMO

Pripombe na temo
»Čista Ljubljana«

Nas nesnaga sploh ne moti?

Štab za izvedbo akcije »Čista in zelena Ljubljana« je v svoji aprilski poslanici zapisal, da s snago na mestnih površinah Ljubljane »ne moremo biti zadovoljni«. Ta izraz pa je kajpak preblag! V primerjavi s kakim tujim in srednjeevropskim mestom je namreč onesnaženost Ljubljane naravnost strahotna. Tega je krivo predvsem to, da menda ni denarja za zadostno število poklicnih snazilcev in so zato naše ulice, zelenice in parkirišča čiščena skrajno poredko. Dokaj pogosto, čeprav ne dovolj, čistijo le najožje mestno središče in štiri vpadnice, medtem ko glavino mestnih površin čistijo le redko, mnoge predele pa sploh nikoli ali kvečjemu tedaj, če kdo slučajno organizira kakšno udarniško čiščenje. Učinek takih akcij pa je žal viden le nekaj dni.

Pred dobrim letom je sicer kazalo, da bo Ljubljana končno (spet) postala čisto mesto. Mestni izvršni svet je namreč skušal uvesti poseben samoprispevek, ki naj bi pristojnim mestnim in občinskim organom ter krajevnim skupnostim zagotovil denarna sredstva, da bi si mogli privoščiti toliko poklicnih snazilcev, kolikor je po običajnih normah potrebno. Žal pa je zamisel padla v vodo. Predlagani samoprispevek je naletel na odpor in vse je ostalo pri starem.

A četudi denarja ni dovolj, bi vseeno lahko redno čistili vsaj tiste javne površine, ki obdajajo stanovanjske hiše, bloke in stolpnice. Za snago okoli samih hiš bi namreč morali odgovarjati hišni sveti in njihove snazilke. Ni prav, če se snazilkin »teren« končuje na hišnem pragu ali en meter pred njim. Hišne snazilke bi zlahka lahko skrbele za snago na najmanj 10 metrov širokem pasu vzdolž celotne stavbe ali okoli stavbe. To jim ne bi vzelo veliko časa. Pobratil z roko najbolj vidne odpadke okoli hiše je namreč stvar samo treh ali petih minut na dan!

Enako pa smemo tudi od trgovskih in drugih lokalov zahtevati, naj ne čistijo samo kak meter širok pas vzdolž lokala, ampak naj po potrebi posegajo vsaj deset metrov daleč. Ljubljanske trgovine (razen v Centru, kjer za snago skrbi drugi) sicer pometajo pred svojim pragom, vendar samo pred pragom, pri miru pa puščajo škatle, vrečke in steklenice, ki poležavajo v travi ali na tlaku komaj pet korakov od njihovih vrat!

Tolikšna nemarnost zares vpije po prisili in kaznovanju. Toda zakaj v tem smislu nič ne ukrenemo? Kdaj bodo hišni sveti in lokali prejeli ustrezní ukaz?

Vsa čast letošnji aprilski kampanji za očiščenje Ljubljane, žal pa mesto seveda ne bo čisto, dokler ga bomo udarniško čistili enkrat letno, namesto sproti in vsak dan. Nič pa tudi ne pomaga fraza: »Če bi vsi malo pazili...« Vsi prav nikoli ne bodo pazili!

Znaten del Ljubljančanov je že tako navajen na onesnaženo okolje, da jih nesnaga niti ne moti več. Dejstvo pa je tudi, da onesnaženo okolje številne ljudi psihološko navaja k temu, da še sami smetijo in mečejo na tla vse mogoče. In zakaj je tako? Je Ljubljana res tako revna, da si ne more privoščiti ustreznó število koškov za smeti in odpadke, kar je še posebej problem na avtobusnih postajališčih?

P. Levec
Celovška 99

STROKOVNA EKSKURZIJA

V okviru prizadevanj za boljšo strokovno usposobljenost kmetov-kooperantov, pripravljajo KZ Medvode enodnevno strokovno ekskurzijo po Stajerski. Tako si bodo kmetje 29. 6. imeli priložnost ogledati proizvodnjo mineralnih gnojil v tovarni dušika Ruše in sredstev za zaščito rastlin v tovarni kemičnih izdelkov Pinus Rače. Strokovnjaki v omenjenih delovnih organizacijah jih bodo seznanili z novostmi pri proizvodnji gnojil in zaščitnih sredstev. Govora bo tudi o nekaterih posebnostih posameznih gnojil in zaščitnih sredstev ter njihovi pravilni uporabi. Tako bo kmetom prihranjena marsikatera skrb pri njihovem prizadevanju za boljše gospodarjenje. Vemo namreč, da gre razvoj na teh dveh področjih še posebno naglo naprej.

Ker pa je v naši občini med kmeti tudi precej zanimanja za komasacije in melioracije zemljišč — v KS Pirniče je že v teku postopek za komasacijo zemljišč — si bodo v okolici Ptuja imeli priliko ogledati, kako to izgleda v praksi in kakšne so prednosti zloženih zemljišč. Vemo namreč, da pomenijo zložbe zemljišč lažjo in smotnejšo obdelavo zemlje in obenem višje in cenejše pridelke.

K izvedbi ekskurzije bo pristopila tudi SIS za pospeševanje kmetijstva naše občine, s tem, da bo regresirala del stroškov ekskurzije iz sredstev, namenjenih za izobraževanje kmetov.

Ekskurzija je planirana v času, ko je na polju malo manj dela (med dvema košnjama in pred žetvijo). Udeležba bo zato gotovo velika in bo eden osnovnih namenov ekskurzije dosežen.

Prijave za ekskurzijo sprejemajo do 20. 6. skladiščniki prodajnih skladišč kmetijske zadruge v Medvodah, Vodica in Vižmarjah. Ob prijavi je treba vplačati tudi 150 dinarjev za stroške ekskurzije.

O točnem odhodu bodo udeleženci pravočasno obveščeni v omenjenih skladiščih.

KIT KZ Medvode

Smlednik in telefoni

Dve različici

Problem telefonske povezave Smlednika z ostalim svetom je eden izmed najbolj perečih komunalnih zadev. Pravica do hitre, pravočasne informacije je ena izmed temeljnih pravic v naši družbi. Pomembno informacijsko sredstvo je tudi telefon. Problem pomanjkanja telefonov je bil sprožen na sestanku med predstavniki krajevné skupnosti in PTT Ljubljana.

Krajevna skupnost doživlja sorazmerno skokovit porast prebivalstva. Razvija se v središče rekreacijskega in kmečkega turizma. Velik je tudi tranzitni promet, posebno se bo povečal, ko bo asfaltirana cesta Smlednik—Vikrče. Obstajata dve različici: da se da telefonska centrala Smlednik s štiristo priključki v srednjeročni razvoj 1980-85, to mora potrditi skupščina SIS za PTT, vendar bi pri tem izpadla kakšna druga centrala.

Druga različica: do junija bo končana centrala Medvode. Tu bi moral Smlednik dobiti 50 do 100 priključkov. Naj povemo, da je že sedaj potreba po 80 številkah. Vendar pa obstaja problem: finančna sredstva (okoli 270 starih milijonov). PTT Ljubljana jih nima, krajan pa telefone potrebujejo. To vprašanje bodo poskušali rešiti s pomočjo kreditov. PTT bo proučila problem, izdelala proračun...

Zalostna resnica je: Smlednik je le 11 km oddaljen od Ljubljane. Krajan so prikrajšani že s slabo avtobusno povezavo, naj bodo še s telefoni?

Lojz Tršan

OBRJNIKOV NA PRETEK

Na območju krajevné skupnosti ni močnejših organizacij združenega dela, ki bi lahko bile pomembnejše nosilke razvoja kraja, kljub temu pa se tudi te vključujejo v njegova prizadevanja pri razreševanju problemov. Zelo razvito je zasebno obrtništvo, saj je registrirano na vsem območju 109 obrtnih delavnic, vendar pa se jih z dejavnostmi za osebno zadovoljitev krajanov ukvarja zelo malo. Trenutno najbolj pogrešajo moškega frizerja in čevljarja, čeprav so deficitarne tudi nekatere druge stroke. Na splošno krajanj nimajo pripomb zaradi preskrbe v tamkajšnjih dveh samopostrežnih trgovinah in v tretji manjši klasični trgovini, z izjemo založenosti in izbire svežega mesa ter sadja in zelenjave. Slednji problem so pred kratkim rešili s postavitvijo dveh stojnic, upajo pa, da bodo naši rešitev tudi za prodajo mesa. V kraju bi potrebovali morda še sodobno urejen gostinski lokal, čeprav že imajo dve gostilni in dva bifeja.

Po dolgih prizadevanjih je krajanom končno uspelo doseči zadovoljive avtobusne zveze z mestom, želijo pa si še vsaj poštino izpostavo in šolsko zobno ambulanto.

Vrsto problemov, ki so bili tesno povezani z nadaljnjim razvojem, so že odpravili, na seznamu želja pa je ostalo še nekaj takšnih, ki jih je mogoče imenovati črne točke potreb.

Napeljava vodovoda in kanalizacije na zahodnem delu naselja Brod je vsakakor ena od zelo nujnih potreb, saj sedanje stanje že resno ogroža zdravje ljudi. Tudi z odlagališči smeti in odpadkov si močje v krajevni skupnosti belijo glave, kajti tako kot je sedaj urejeno dolgo ne more več trajati. Dva kontejnerja, ki sta namenjena odlaganju, sta očitno premalo, za nabavo dodatnih pa primanjkuje finančnih sredstev. Rekonstrukcija taceenske ceste je prav tako ena izmed črnih točk na seznamu nujnih potreb. Gre za izgradnjo pločnikov za pešce vsaj po eni strani ceste, kajti ob sedanjem avtomobilskem prometu so njihova življenja v nenehni nevarnosti, zlasti pa življenja otrok.

MLADINSKI AKTIV V MEDNEM

(jk) Te dni se je OO ZSMS Stanežiče-Medno razdelila na aktiv Medno in aktiv Stanežiče-Dvor. Mladinci so se za ta korak odločili zato, ker menijo, da bodo poslej laže delali. Prostori za delovanje niso problem, saj je tako v Mednem kakor tudi v Stanežičah velik dom gasilcev oziroma dom občnanov. Mladinci v Mednem so že imeli prvi sestanek novega aktiva, kjer so izvolili nove organe in si zadali precej obsežen program dela. Njihova aktivnost se je že pokazala v prvih akcijah.